

Dosarul nr. 3r-399/21
2-21018779-01-3r-21122021

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud.: V. Hrapacov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud.: G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

DECIZIE

12 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând recursul depus de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Doksancom” împotriva Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat, terț Primarul satului Bugeac raionul Comrat cu privire la anularea deciziei nr.7/8 din 24 decembrie 2020 „Cu privire la stabilirea spre plată întreprinderii SRL „Doksancom” a contribuției pentru conectarea la rețelele de canalizare”,

împotriva încheierii din 26 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în termenul legal,

c o n s t a ț ă:

La 05 februarie 2021 SRL „Doksancom” a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat, terț Primarul satului Bugeac raionul Comrat cu privire la anularea deciziei nr.7/8 din 24 decembrie 2020 „Cu privire la stabilirea spre plată întreprinderii SRL „Doksancom” a contribuției pentru conectarea la rețelele de canalizare”.

Prin hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Doksancom”. A fost anulată decizia nr.7/8 din 24 decembrie 2020 a Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat „Cu privire la stabilirea spre plată întreprinderii SRL „Doksancom” a contribuției pentru conectarea la rețelele de canalizare” ca fiind ilegală, prin care sunt vătămăte drepturile SRL „Doksancom”.

La 05 august 2021 Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central. Totodată, apelanții au menționat că motivarea apelului va fi prezentată după notificarea hotărârii integrale a primei instanțe.

Prin încheierea din 26 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat împotriva

hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătorei Comrat, sediul Central, din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La 10 decembrie 2021 Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat au depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, anularea integrală a încheierii din 26 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu adoptarea unei decizii noi, prin care cauza să fie restituită instanței de apel.

În motivarea recursului Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat au indicat că instanța de apel prin încheierea din 26 noiembrie 2021 le-a îngrădit accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, lipsindu-i de posibilitatea să prezinte motivarea apelului, având în vedere faptul că hotărârea integrală a primei instanțe le-a fost notificată la 14 noiembrie 2021.

Conform art.241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la 26 noiembrie 2021 și notificată recurenților Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat la 01 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizele poștale de recepție nr.DS8005689672AS și DS8005689673AS, anexate la actele cauzei (f.d.75-76).

Astfel, recursul depus de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat la 10 decembrie 2021 este în termen (f.d.78).

La 21 decembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „Doksancom” copia recursului depus de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, notificată ultimei la 23 decembrie 2021, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție nr.DS8005940816AS, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință (f.d. 80, 82).

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

În speță, completul a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind actele cauzei, completul specializat pentru examinare acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 26 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost declarată inadmisibilă în

temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ cererea de apel depusă de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, din motiv că apelanții nu au prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.232 alin.(1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, potrivit alin.(2) al art.232 din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Totodată, conform art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că la 13 iulie 2021 Judecătoria Comrat, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii în ședință publică, prin care a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Doksancom” (f.d. 50).

La 14 iulie 2021, Judecătoria Comrat, sediul Central a expediat copia dispozitivului hotărârii din 13 iulie 2021 la adresa juridică a Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarului satului Bugeac, raionul Comrat situată în: UTA Găgăuzia, raionul Comrat, satul Bugeac, str. Miciurin, 23 (f.d. 47, 52), notificată Primarului satului Bugeac, raionul Comrat la 21 iulie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr.DS8002095504AS (f.d. 53).

Subsecvent, se reține că la 20 iulie 2021 Judecătoria Comrat, sediul Central a publicat hotărârea motivată din 13 iulie 2021 pe Portalul Național al Instanțelor: www.jco.instante.justice.md.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 august 2021 Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac, raionul Comrat au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central. Totodată, apelanții au menționat că motivarea apelului o va prezenta după ce le va fi notificată hotărârea integrală a primei instanțe (f.d. 54-55).

La 11 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Judecătoria Comrat, sediul Central a expediat copia hotărârii integrale din 13 iulie 2021 în adresa Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarului satului Bugeac, raionul Comrat, notificată ultimilor la 14 octombrie 2021, fapt ce rezultă din avizele poștale de recepție nr.DS8002099803AS și DS8002099802AS (f.d. 61, 63-64).

Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.232 alin. (2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării apelului, a început să curgă de la data de 15 octombrie 2021 (vineri), ziua imediat următoare de la data notificării apelanților a hotărârii integrale a primei instanțe, care a expirat la data de 15 noiembrie 2021 (luni) inclusiv.

Drept urmare, prin încheierea din 26 noiembrie 2021 Curtea de Apel Comrat, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat împotriva hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că apelanții Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat nu au prezentat motivarea apelului în termenul prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.236 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a cererii de apel depusă de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat ca inadmisibilă, deoarece ultimii nu s-au conformat prevederilor legale imperative și nu au prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ. Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarului satului Bugeac raionul Comrat încă la data de 14 octombrie 2021, însă ultimii până în termenul-limită, care a expirat la data de 15 noiembrie 2021 (luni) inclusiv, nu au prezentat Curții de Apel Comrat apelul motivat, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, recurenții/apelanți Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat, fiind cei interesați de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu au depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, în vederea depunerii motivării apelului în interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură în conformitate cu legislația în vigoare.

Nu poate fi reținut argumentul Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarului satului Bugeac raionul Comrat invocat în cererea de recurs precum că instanța de apel prin încheierea din 26 noiembrie 2021 le-a îngădit accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, lipsindu-i de posibilitatea să prezinte motivarea apelului, având în vedere faptul că hotărârea integrală a primei instanțe le-a fost notificată la 14 noiembrie 2021. Or, alegația respectivă a recurenților vine în contradicție cu cele menționate supra și materialele dosarului, prin care cert s-a constatat că ultimii au recepționat hotărârea motivată a primei instanțe încă la data de 14 octombrie 2021 (f.d. 63-64), iar alte date care să demonstreze faptul că hotărârea integrală a primei instanțe a fost notificată recurenților la 14 noiembrie 2021, la actele cauzei nu se atestă.

Prin urmare, culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, le revin Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarului satului Bugeac raionul Comrat, care nu au efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a

îndeplini actele de procedură în termenul legal, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

Se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (*cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania*), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Consiliul sătesc Bugeac, raionul Comrat și Primarul satului Bugeac raionul Comrat.

Se menține încheierea din 26 noiembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Doksancom” împotriva Consiliului sătesc Bugeac, raionul Comrat, terț Primarul satului Bugeac raionul Comrat cu privire la anularea deciziei nr.7/8 din 24 decembrie 2020 „Cu privire la stabilirea spre plată întreprinderii SRL „Doksancom” a contribuției pentru conectarea la rețelele de canalizare”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Aliona Miron